

**UCHWAŁA NR XLVII/519/2022
RADY MIEJSKIEJ W OPOCZNI**

z dnia 30 maja 2022 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Sobawiny na lata 2022 - 2029

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583 i 1005), uchwała, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Sobawiny na lata 2022 - 2029, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Opoczna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Opocznie

Anna Zięba

Załącznik do uchwały Nr XLVII/519/2022
Rady Miejskiej w Opcznie
z dnia 30 maja 2022 r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SOBAWINY na lata 2022 – 2029

Opczno, Maj 2022

SPIS TREŚCI

I. Wstęp	3
II. Charakterystyka miejscowości Sobawiny	5
II.1 Położenie	5
II.2 Powierzchnia	8
II.3 Liczba ludności	8
II.4 Historia Sobawin.....	10
II.5 Przestrzenna struktura miejscowości	12
III. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości	14
III.1 Zasoby przyrodnicze	14
III.2 Dziedzictwo kulturowe.....	14
III.3 Obiekty i tereny	17
III.4 Infrastruktura społeczna.....	19
III.5 Infrastruktura techniczna.....	19
III.6 Gospodarka wodno - ściekowa	20
III.7 Gazyfikacja.....	20
III.8 Gospodarka odpadami.....	20
III.9 Energetyka	21
III.10 Telekomunikacja	21
III.11 Gospodarka i rolnictwo.....	21
III.12 Kapitał społeczny i ludzki	22
IV. Ocena mocnych i słabych stron.....	29
V. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną	30

I. Wstęp

Konieczność opracowania Planu Odnowy Miejscowości w sposób formalny wynika z wytycznych Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, a w szczególności wytycznych Osi 3 PROW – Działanie Odnowa i Rozwój Wsi. Oś 3 zakłada między innymi wspieranie działań mających wpływać na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi.

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z elementów wpływających na rozwój, odnowę wsi oraz poprawę warunków pracy i życia mieszkańców. Opracowanie i uchwalenie takiego dokumentu umożliwia ubieganie się o środki finansowe w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 Działanie Odnowa i Rozwój Wsi.

Plan Odnowy Miejscowości Sobawiny jest dokumentem o charakterze planowania strategicznego i ma na celu stworzenie szczegółowej koncepcji i wizji rozwoju danej miejscowości. Odnowa i rozwój wsi jest wypadkową wielu działań, wśród których pierwsze miejsce zajmuje aktywność, zaangażowanie i solidarna postawa mieszkańców, dlatego też w przygotowaniu dokumentu uczestniczyli aktywnie mieszkańcy Sobawin.

Plan Odnowy Miejscowości zawiera działania długofalowe, określone w horyzoncie czasowym na lata 2022 – 2029 i określa generalny kierunek rozwoju miejscowości. Dokument umożliwia planowe realizowanie działań ukierunkowanych na tworzenie jak najkorzystniejszych warunków rozwoju wsi życia mieszkańców. Obszarem realizacji Planu Odnowy miejscowości Sobawiny jest obszar tego sołectwa.

Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę sołectwa, inwentaryzację zasobów służącą diagnozie stanu rzeczywistego, analizę SWOT, planowane kierunki rozwoju oraz wykaz planowanych przedsięwzięć do realizacji w okresie obowiązywania przedmiotowego Planu.

Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem otwartym, podlegającym aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i możliwości finansowych. Oznacza to, że mogą być wprowadzane do realizacji nowe zadania, może ulegać zmianie harmonogram realizacji poszczególnych zadań w zależności od poziomu dostępności funduszy UE.

Plan Odnowy Miejscowości ma zdecentralizowany, lokalny charakter.

Celem Planu jest podtrzymanie lub odtworzenie atrakcyjności wsi, jako miejsca zamieszkania i

zaplanowanie oraz przeprowadzenie tego w sposób dostępny, oczekiwany i popierany oraz wykonalny dla lokalnej społeczności. Jest to szczególnie ważne w dzisiejszej sytuacji, gdy miasta oferują konkurencyjną alternatywę zamieszkania, a rolnictwo traci swą atrakcyjność, jako źródło utrzymania, co prowadzi m.in. do migracji młodych ludzi, szczególnie tych lepiej wykształconych ze wsi do miasta.

Korzyści wynikające z posiadania Planu Odnowy:

1. Plan umożliwia efektywne gospodarowanie zasobami takimi, jak środowisko, ludzie, infrastruktura i środki finansowe.
2. Zapisanie tego procesu w formie dokumentu umożliwia stałą ocenę postępów i korygowanie błędów przez wszystkich członków społeczności lokalnej.
3. Dokument umożliwia zaangażowanie władz lokalnych oraz mieszkańców w planowanie swojej przyszłości. Uwzględnienie różnych opinii, pomysłów i koncepcji często wymaga konsensusu. Osiągnięty na drodze otwartej dyskusji pozwala na wypracowanie strategii, z którą będzie identyfikowała się społeczność lokalna.
4. Tworzenie Planu Odnowy sprzyja realistycznej ocenie mocnych i słabych stron miejscowości a przez to przyjrzenie się możliwościom oraz potencjalnym problemom, które mogą się pojawić w przyszłości. W ten sposób można uniknąć wielu trudności.

Opracowany Plan Odnowy Miejscowości zakłada w przeciągu 7 najbliższych lat realizację kilku zadań. Istotą tych zadań jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną kulturową. Zakładane cele Planu przewidują wzrost znaczenia wsi poprzez rozwój infrastruktury, kultury, edukacji, sportu i rekreacji.

II. Charakterystyka Sobawin

II.1 POŁOŻENIE

Miasto i gmina Opoczno położona jest w południowo-wschodniej części woj. łódzkiego, przy ważnych, historycznie ukształtowanych szlakach komunikacyjnych. Zbiegają się tutaj granice trzech województw: łódzkiego, mazowieckiego i świętokrzyskiego. Graniczy ona z gminami:

- Gielniów (woj. Mazowieckie) i Gowarczów (woj. Świętokrzyskie) – od wschodu,
- Białaczów - od południa,
- Sławno - od zachodu,
- Inowódz, Poświętne i Drzewica - od północy.

Jej rozciągłość południkowa wynosi 20,2 km a równoleżnikowa 19,0 km.

Mapa 1. Położenie gminy Opoczno na tle mapy Polski

Mapa 2. Położenie gminy Opoczno w województwie łódzkim

Mapa 3. Położenie gminy Opoczno w powiecie opoczyńskim

Opoczno jest gminą miejsko – wiejską, którą tworzy miasto Opoczno oraz 40 miejscowości, w tym 34 o statusie sołectwa: Adamów, Antoniów, Bielowice, Brzustówek, Bukowiec Opoczyński, Dzielna, Januszewice, Janów Karwicki, Kliny, Karwice, Kraśnica, Kraszków, Kruszewiec, Kruszewiec Kolonia,

Libiszów, Libiszów Kolonia, Międzybórz, Modrzew, Modrzewek, Mroczków Duży, Mroczków Gościny, Ogonowice, Ostrów, Różanna, Sielec, Sitowa, Sobawiny, Sołek, Stuzno, Stuzno Kolonia, Wola Załączna, Wólka Karwicka, Wygnanów, Ziębów.

Miejscowość Sobawiny położona jest w północnej części gminy Opoczno należącej do podprovincji Wyżyny Małopolskiej makroregionu Wyżyny Przedborskiej w odległości 5,5 km od miasta powiatowego Opoczna.

Rys. 1 Położenie miejscowości Sobawiny na mapie Polski. Źródło: <https://pl.wikipedia.org/wiki/Sobawiny>

W miejscowości wyróżnia się 2 części miejscowości wymienionych w wykazie jednostek osadniczych w Rozporządzeniu Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 13 lutego 2013 roku w sprawie wykazu urzędowych nazw miejscowości i ich części:

Identyfikator części miejscowości wg bazy TERYT	Nazwa integralnej części miejscowości
1039642	Inowlódz
0547508	Orginiów

Tabela 1. Wykaz integralnych części miejscowości Sobawiny.

II. 2 POWIERZCHNIA

Sobawiny zajmuje ogólną powierzchnię 475,9421 ha, co stanowi 2,87% powierzchni gminy Opoczno.

Na powierzchnię wsi Sobawiny składają się:

- grunty rolne – 346,5105 ha
- łąki – 0,4654 ha
- grunty zadrzewione i zakrzewione – 47,9776 ha
- pastwiska – 42,1678 ha
- lasy – 13,7611 ha
- tereny kolejowe – 4,5732 ha
- rowy – 1,1394 ha
- grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi – 0,14 ha
- tereny mieszkaniowe, zabudowane (budynki) – 2,7502 ha
- drogi – 14,6578 ha.

II.3 LICZBA LUDNOŚCI

W gminie Opoczno wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. mieszkało 33 299 mieszkańców, 20 212 osoby zamieszkiwały w mieście Opoczno, a 13 087 osoby to mieszkańcy obszaru wiejskiego gminy. Liczba ludności w gminie od wielu lat systematycznie spada. Większy spadek liczby mieszkańców zaobserwować można na terenie miejskim. Na obszarze wiejskim liczba mieszkańców utrzymuje się na stosunkowo stabilnym poziomie.

Sobawiny zalicza się do najbardziej zaludnionych miejscowości (prawie 500 mieszkańców) gminy Opoczno. Według danych Urzędu Miejskiego w Opocznie stan ludności na dzień 31.12.2021 r. wygląda następująco:

Liczba ludności ogółem	479
Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)	111
Liczba ludności w wieku produkcyjnym (łącznie mężczyźni 18-64 lat i kobiety 18-59 lat)	300
Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym (łącznie mężczyźni powyżej 65 lat i kobiety powyżej 60 lat)	68

Tabela 1. Struktura liczby ludności według wieku w miejscowości Sobawiny.
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Opocznie.

Struktura wieku mieszkańców miejscowości jest korzystniejsza niż statystyczna struktura wieku mieszkańców obszaru wiejskiego gminy Opoczno.

	Procentowy udział grupy wiekowej w ogólnej liczbie mieszkańców		
	Sobawiny liczba ludności	Obszar wiejski gminy Opoczno	Gmina Opoczno
Procent mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (0 – 17 lat)	111 osób/ 23,17%	2867 osób/ 21,91%	3394 osób/ 16,79%
Procent mieszkańców w wieku produkcyjnym (18 – 64 lata – mężczyźni; 18 – 59 lat – kobiety)	300 osób/ 62,63%	7950 osób/ 60,75%	13339 osób/ 61,05%
Procent mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (powyżej 65 lat – mężczyźni; powyżej 60 lat – kobiety)	68 osób/ 14,20%	2270 osób/ 17,35%	4479 osób/ 22,16%

Tabela 2. Struktura wiekowa mieszkańców na tle gminy Opoczno
– opracowanie na podstawie danych GUS za 2021 rok

Z powyższych danych wynika, że większość osób zamieszkujących Sobawiny jest w wieku produkcyjnym, wchodzącym na rynek pracy. Dlatego też jednym z podstawowych kierunków działań powinno być dążenie do podnoszenia jakości zasobów ludzkich na terenach wiejskich, poprzez zwiększenie szans młodych ludzi na

zdobycie dobrego wykształcenia, adekwatnego do potrzeb rynku pracy. Inwestycje w kapitał ludzki wpłyną na zmniejszenie liczby migracji ludności w poszukiwaniu zatrudnienia, zarówno tej krajowej jak i zagranicznej.

II. 4 HISTORIA

W początkach XVI wieku wieś zwana była „Sobavini”, „Sobawyny”, „Sobawin”. W początkach XVI wieku Sobawiny stanowiły własności Bartosza I Jana – księży z Libiszowa. W 1615 r. właścicielem wsi i młyna leśnego był Wojciech Silnicki. Wieś wspomniana jest w rejestrze podymnego w powiecie opoczyńskim jako wieś należąca do parafii Libiszów.

W XVIII wieku Sobawiny podobnie jak Libiszów należały do rodziny Libiszowskich (Ignacego i Stefana), w XIX wieku do Józefa, Wiktorii z Libiszowskich i Karola Grzegorzewskiego, w 1863 r. do Ignacego de Goerscht – Drużbackiego. W 1867 r. majątek został rozparcelowany. Pozostał folwark, z którego ziemię w latach 90. XIX wieku zaczęto rozsprzedawać włościanom. W drugiej połowie XIX wieku we wsi znajdował się browar, który kupił w latach 70 – XIX wieku Kunkiel z Opoczna. Jego następnym właścicielem był Antoni Saski. Wieś Sobawiny należy do parafii pw. Św. Mikołaja w Libiszowie.

Sobawiny były dosyć dużą wsią. W 1827 r. we wsi było 19 domów i 99 mieszkańców, w 1889 r. – 28 domów, 173 mieszkańców, natomiast w 1921 r. – 52 domy i 272 mieszkańców.

Najstarszymi kapliczkami na wsi są:

- figurka zbudowana przez mieszkańców w 1935 r. z tekstem „O Maryjo ratuj nas przez rany w głowie Twej ciernie, spraw Jezu niech me serce miłuje cię wiernie”,

Zdjęcie 1. Źródło: Stowarzyszenie „Razem dla Sobawin” – kapliczka z 1935 r.

- kapliczka wybudowana w 1934 r. fundacji Jana i Franciszka Baranów.¹

Zdjęcie 2. Źródło: Stowarzyszenie „Razem dla Sobawin” - Kapliczka z 1934 r.

---

¹ Źródło: „Gmina Opoczno wczoraj i dziś”, Wyd. Hermes-Press, Wydanie I, Opoczno 2005

II. 5 PRZESTRZENNA STRUKTURA MIEJSCOWOŚCI

Miejscowość Sobawiny charakteryzuje się układem przestrzennym wsi rządowej, gdzie gospodarstwa i zabudowania skupiają się w odległości ok. 2 km od drogi powiatowej nr 3101E krzyżującej się z drogą wojewódzką nr 726 łączącą Rawę Mazowiecką z Żarnowem. Cechą charakterystyczną jest układ długich i wąskich, prostopadłych do wewnętrznej drogi wiodącej przez wieś, w niewielkich odstępach działek.

Zdjęcie 3. Źródło: Stowarzyszenie „Razem dla Sobawin”

Zdjęcie 4. Źródło: Stowarzyszenie „Razem dla Sobawin”

Gospodarstwa nie wyróżniają się szczególną zabudową, dominują domy jednorodzinne, jedno lub dwu kondygnacyjne wraz z typowymi budynkami gospodarskimi w różnych typach i kolorach elewacji oraz dachów. Wszystkie budynki są podobnej wysokości, przez co brak jest na tym terenie jakiegokolwiek dominanty przestrzennej. Z uwagi na charakter zabudowy w miejscowości nie występują otwarte przestrzenie publiczne w postaci placu czy rynku.

Bliskość miasta, jakim jest Opoczno sprzyja migracji ludności miejskiej z Opoczna i osiedlaniu się na podmiejskim obszarze. Skutkuje to rozrastaniem się wsi Sobawiny i powstawaniem nowych domków jednorodzinnych.

III. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości Sobawiny.

III.1. ZASOBY PRZYRODNICZE

Na terenie miejscowości Sobawiny nie występują żadne zasoby przyrodnicze ani zabytki.

III. 2. DZIEDZICTWO KULTUROWE

Na terenach powiatu opoczyńskiego, do których zalicza się obszar miejscowości Sobawiny wyodrębniono swoisty podregion kulturowy o bogatym folklorze i tradycjach. Opoczyńskie znane jest jako jeden z najciekawszych regionów etnograficznych. Spuścizna historyczna jest pielęgnowana przez mieszkańców poprzez kultywowanie zwyczajów przodków, rozwijanie sztuki ludowej oraz ochronę dawnego budownictwa mieszkalnego i gospodarczego. Opoczno to jeden z najpiękniejszych regionów na mapie folkloru polskiego. Zostało założone 20 września 2017 roku i liczyło na początku 14 członkiń. Przewodniczącą została wybrana Katarzyna Cieślik. Obecnie prężnie działające Koło Gospodyń Wiejskich w Sobawinach to w zasadzie koło wiejskich gospodyń i gospodarzy, gdyż tworzy je 17 pań i pięciu panów. Najważniejszym celem koła jest kultywowanie tradycji ludowych oraz przekazywanie ich młodemu pokoleniu.

Wszystkie panie należące do zespołu są jednocześnie członkiniami Koła Gospodyń Wiejskich, z którym przygotowują imprezy dla wsi, organizują dożynki, opłatek, wyjeżdżają na prezentacje stołów.

Członkinie koła gromadzą się, żeby wspólnie wykonywać rozmaite tradycyjne dekoracje, np.: kwiaty, pompony i pająki z bibuły oraz słomy. Panie są także organizatorkami ludowych spotkań, tak zwanych „pograjek”, z tradycyjnym śpiewem oraz gotowaniem regionalnych potraw. Przez cały rok wszyscy członkowie koła w Sobawinach współpracują z sołtysem i Radą Sołecką, pomagają przy organizacji wydarzeń kulturalnych, dożynek czy spotkań świątecznych.

Koło Gospodyń Wiejskich w Sobawinach angażuje się w spotkania z dziećmi i młodzieżą z okolicznych szkół podstawowych, szerząc wiedzę o opoczyńskim folklorze wśród najmłodszych i zachęcając ich do podtrzymywania lokalnych tradycji. Ocalenie od zapomnienia technik rękodzielniczych, obrzędów i kultury przodków to ich nadrzędna misja.

W Sobawinach tradycja ludowa podtrzymywana jest poprzez organizowane różnorodne uroczystości i obrzędy, podczas których noszony jest tradycyjny opoczyński strój ludowy.

Zdjęcie 5. Źródło: <http://www.opoczynskislakrzemiosla.pl/tworcy-ludowi/kgw-sobawiny/>

Zdjęcie 6. Źródło: <http://www.opoczynskislakrzemiosla.pl/tworcy-ludowi/kgw-sobawiny/>

Zdjęcie 7. Źródło: <http://www.opoczynskislakrzemiosla.pl/tworcy-ludowi/kgw-sobawiny/>

Zdjęcie 8. Źródło: <http://www.opoczynskislakrzemiosla.pl/tworcy-ludowi/kgw-sobawiny/>

Zdjęcie 9. Źródło: <http://www.opoczynskislakrzemiosla.pl/tworcy-ludowi/kgw-sobawiny/>

III. 3. OBIEKTY I TERENY

Tereny w granicach Sobawin mają typowo rolniczy charakter. Działki usytuowane są ciasno wzdłuż drogi głównej wiodącej przez wieś, a cała wieś ma układ przestrzenny rzędówki. Z tego względu nie występują uporządkowane obszary przestrzeni publicznych, takie jak skwery, place czy rynki. Sobawiny nie posiadają chodników ani ścieżek rowerowych. Na terenie miejscowości znajduje się boisko. W 2019 roku z inicjatywy Stowarzyszenia „Razem dla Sobawin” w połączeniu z mieszkańcami utworzono lokalne boisko piłkarskie oraz boisko do plażowej piłki siatkowej. Boisko zostało przygotowane na prywatnych działkach przekazanych nieodpłatnie przez właścicieli na potrzeby lokalnej społeczności. Miejsce to stało się dodatkowym miejscem spotkań, integracji społecznej oraz propagowania zdrowego, sportowego trybu życia.

Zdjęcie 10. Źródło: Stowarzyszenie „Razem dla Sobawin” – boisko

Zdjęcie 11. Źródło: Stowarzyszenie „Razem dla Sobawin” – boisko

Zdjęcie 12. Źródło: Stowarzyszenie „Razem dla Sobawin” – boisko

III. 4. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA - SZKOLNICTWO

We wsi nie ma szkoły podstawowej, przedszkola ani żadnej placówki publicznej. W związku z tym, dzieci i młodzież celem nauki dojeżdżają do sąsiednich miejscowości, gdzie znajduje się szkoła czy przedszkole, natomiast starsi mieszkańcy wyjeżdżają ze wsi do innych miejscowości do pracy. Aby dotrzeć do przystanku autobusowego i jedyne sklepu we wsi, mieszkańcy muszą codziennie pokonywać odcinek drogi, przy której położone są właśnie te dwa obiekty, czyli na samym końcu wsi. Dzieci i młodzież z Sobawin uczęszczają do szkół w miejscowościach Libiszów, Bukowiec Opoczyński oraz w Opocznie.

III.5 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA - DROGI

Miejscowość Sobawiny leży w odległości do drogi wojewódzkiej nr 726 relacji Rawa Mazowiecka-Inowódz – Opoczno – Żarnów o ok. 2 km. Odchodząca od niej droga powiatowa jest asfaltowa. Jej stan techniczny był zły, nawierzchnia popękana. Droga nie posiada wydzielonego pobocza, ani chodników.

W ostatnich latach 2020-2021 został zmodernizowany odcinek drogi wojewódzkiej nr 726 (Dęboreczka – Bukowiec Opoczyński). Remont pochłonął ponad 32 miliony zł, a blisko 27,5 miliona dofinansowała Unia Europejska. Na zmodernizowanym odcinku drogi wojewódzkiej nr 726 (DW726) zwiększono przepustowość, ograniczono uciążliwości środowiskowe i zapewniono bezpieczeństwo jej użytkowników. Droga wojewódzka nr 726, do której dojazd z Sobawin trwa zaledwie kilka minut, jest jednym z kluczowych połączeń komunikacyjnych wschodniej części województwa łódzkiego, warunkujących m.in. sprawny transport surowców mineralnych do produkcji ceramiki budowlanej i produktów tego przemysłu z centrum w Opocznie. Regionowi opoczyńskiemu zapewnia jednocześnie najdogodniejsze połączenie z województwem mazowieckim i samą Warszawą, prowadzi ruch turystyczny w ramach tzw. Szlaku Romańskiego (Inowódz, Żarnów) i jest podstawowym połączeniem Opoczna z gminą Poświętne.

III.6 GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA

Miejscowość Sobawiny jest w 100% zwodociągowana. Eksploatacją sieci wodociągowej zajmuje się Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. z podziemnego ujęcia „Opoczno”.

Sobawiny w chwili obecnej są na etapie uruchamiania kanalizacji sanitarnej. Na chwilę obecną skanalizowane jest około 80% wsi.

III.7 GAZYFIKACJA

Mieszkańcy Sobawin korzystają z indywidualnych instalacji gazowych i organizują dostawy gazu (w butlach lub zbiornikach) we własnym zakresie. Do ogrzania domów mieszkalnych i budynków gospodarczych używane są najczęściej piece na węgiel, koks i ekogroszek. Panele fotowoltaiczne ma ok. 20 gospodarstw.

III.8 GOSPODARKA ODPADAMI

Zgodnie z obowiązującymi przepisami o odpadach i przepisami o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gmina przejęła obowiązki zorganizowania zbiórki odpadów od mieszkańców gminy i miasta.

Wszyscy mieszkańcy objęci są zbiórką odpadów. Odpady zbierane są selektywnie. Istotną pozostaje dalsza edukacja mieszkańców w zakresie takiej zbiórki odpadów, zmniejszenie ilości ich wytwarzania, oraz zwiększenie ilości odpadów segregowanych. Wywóz odpadów produkowanych przez gospodarstwa zlokalizowane we wsi Sobawiny odbywa się przez odbiór samochodami do selektywnej zbiórki odpadów należącymi do Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Opocznie. Zebrane odpady są przewożone i składowane w Zakładzie Unieszkodliwiania Odpadów w Różannie.

III.9 ENERGETYKA

Wieś Sobawiny jest w 100% zelektryfikowana. Przy drodze biegnącej przez wieś a także przy drogach dojazdowych zamontowano oświetlenie, które wraz z siecią energetyczną jest systematycznie przedłużane do nowo zabudowanych działek. Za dystrybucję energii odpowiada PGE Zakład Energetyczny Łódź Teren Obrót Sp. z o.o. Ponadto, w 2019 r. zrealizowany został grant pn. „Sobawiny! – i wszystko jasne” w zakresie modernizacji oświetlenia ulicznego, tj. zostały wymienione stare lampy uliczne na nowe, pracujące w technologii LED. Inwestycja miała na celu poprawę bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego. Uruchomienie nowego oświetlenia połączone było ze spotkaniem z funkcjonariuszami Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Powiatowej Policji w Opocznie i przeprowadzeniem szkolenia z zakresu bezpiecznego poruszania się pieszych w terenie zabudowanym.

III.10 TELEKOMUNIKACJA

We wsi Sobawiny położona została sieć telefoniczna i światłowodowa. W zakresie dostarczania Internetu mieszkańcy korzystają z rozwiązań indywidualnych, jednak deklarują silną potrzebę w zakresie stałego i taniego podłączenia do sieci internetowej.

III.11 GOSPODARKA I ROLNICTWO

Na terenie Sobawin funkcjonują gospodarstwa drobne o powierzchni nie przekraczającej 5 ha. Taka rozdrobniona struktura nie sprzyja efektywnemu gospodarowaniu i rozwojowi rolnictwa.

Z uwagi na bliskość większego miasta, jakim jest Opoczno oraz słabą jakością gleb powoli zanika typowo rolniczy charakter wsi. Wśród pozostałej do tej pory produkcji rolniczej dominuje uprawa roślin zbożowych

oraz hodowla bydła i trzody chlewnej. Coraz więcej pól i działek jest pozostawianych odłogiem lub zalesianych drzewami iglastymi. Część mieszkańców dojeżdża do pracy do okolicznych miejscowości.

Przedsiębiorcy, którzy prowadzą działalność gospodarczą w Sobawinach:

- WOY sp. z o.o. branża przetwórstwo mięsne
- Zakład Przetwórstwa Mięsnego „Stępień”
- Zakład Kamieniarski Dariusz Mastalerek
- Firma Progres Michał Gubiec- Usługi budowlano wykończeniowe
- Auto-Elektro Bartłomiej Baran – elektromechanika samochodowa
- „Bajka” Mariusz Konewka- Mechanika Pojazdowa, blacharstwo, lakiernictwo
- Quantum Energy Karol Jakubczyk- instalacje elektryczne, odnawialne źródła energii
- PPHU „Mega” Ewa Książek Usługi Budowlane i Wykończeniowe
- Chmal Wiesław Zakład Remontowo- Budowlany
- PHU Makres Marek Chmal Skład Opału.

III.12 KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI

Na terenie miejscowości Sobawin działają dwie organizacje skupiające i aktywizujące mieszkańców. Pierwszą z nich jest Koło Gospodyń Wiejskich. Zrzeszeni członkowie zajmują się głównie kwestiami związanymi z organizacją lokalnych uroczystości i życia kulturalnego na wsi, kultywują i rozwijają sztukę oraz zwyczaje związane z folklorem opoczyńskim. Starają się chronić dziedzictwo kulturowe i kultywować tradycje lodowe poprzez śpiew, przygotowywanie dożynek i staropolskich potraw. Na terenie Sobawin nie ma świetlicy. Panie spotykają się w prywatnych domach. Od kwietnia 2022 r. został wydzierżawiony budynek po starej zlewni mleka. Budynek będzie wyremontowany własnymi środkami Stowarzyszenia. Będzie to w przyszłości miejsce spotkań mieszkańców.

Zdjęcie 13. Źródło: Stowarzyszenie „Razem dla Sobawin” – warsztaty z bibułkarstwa

Zdjęcie 14. Źródło: Stowarzyszenie „Razem dla Sobawin”

W Sobawinach działa od 2017 r. stowarzyszenie „Razem dla Sobawin”. Stowarzyszenie zostało założone przez grupę mieszkańców, która ma na celu kultywowanie tradycji ludowych, integrację wśród społeczności lokalnej, wykluczeniu społecznemu oraz patologiom, aktywowanie osób starszych oraz wzmacnianie więzi międzypokoleniowych w społeczeństwie. W ciągu kilku lat działalności stowarzyszenie pozyskało kilka grantów ze środków zewnętrznych. W posiadaniu stowarzyszenia znalazły się stroje ludowe (15 kompletów), w których mieszkańcy mogą brać udział w uroczystościach kościelnych jak również reprezentować gminę na zewnątrz.

Zdjęcie 15. Źródło: Stowarzyszenie „Razem dla Sobawin”

Zdjęcie 16. Źródło: Stowarzyszenie „Razem dla Sobawin”

Zdjęcie 17. Źródło: Stowarzyszenie „Razem dla Sobawin”

Zdjęcie 18. Źródło: Stowarzyszenie „Razem dla Sobawin” –KGW - Dożynki Częstochowa

Dużym osiągnięciem stowarzyszenia jest również pozyskanie środków unijnych na zakup plenerowego kina. Dzięki temu projektowi Stowarzyszenie organizuje wspólne spotkania integracyjne, promuje lokalną twórczość. Stowarzyszenie brało udział w wymianie doświadczeń ludowych. Gościliśmy na Kaszubach w celu poznania tamtejszych tradycji ludowych oraz zaprezentowania naszej lokalnej twórczości ludowej.

Zdjęcie 19. Źródło: Stowarzyszenie „Razem dla Sobawin” – Zjazd Sołtysów i KGW – Skarżysko Kamienna

Stowarzyszenie przez kilka lat działalności pozyskało ponad 80.000,00 zł na działalność statutową z zewnętrznych źródeł finansowania. W marcu 2022 r. Stowarzyszenie „Razem dla Sobawin” podpisało z Gminą Opoczno umowę dzierżawy budynku gminnego, który w założeniach pozostanie zaadaptowany na potrzeby mieszkańców wsi Sobawiny. Będzie to miejsce spotkań lokalnej społeczności.

Stowarzyszenie wraz z KGW Sobawiny jest organizatorem cyklicznych imprez plenerowych pod nazwą „Dni Sobawin”, które gromadzą liczną część społeczności Sobawin oraz okolicznych miejscowości.

Zdjęcie 20. Źródło: Stowarzyszenie „Razem dla Sobawin” Charytatywna akcja dla chorego dziecka

Zdjęcie 21. Źródło: Stowarzyszenie „Razem dla Sobawin”

Stowarzyszenie we współpracy z KGW jest organizatorem licznych wycieczek dla dzieci i dorosłych z terenu Sobawin. Udało nam się zwiedzić m. in. Kraków, Wieliczkę, Oświęcim, Wadowice, Gdańsk, Toruń, Ciechocinek, Sandomierz, Wrocław, Karpacz, Pragę.

Zdjęcie 22. Źródło: Stowarzyszenie „Razem dla Sobawin”

Dodatkowo systematycznie organizowane są wyjazdy na mecze piłki nożnej i siatkówki pod hasłem „Sobawiny na Stadiony”.

Zdjęcie 23. Źródło: Stowarzyszenie „Razem dla Sobawin”

Funkcjonujące w Sobawinach organizacje wraz z lokalnymi działaczami i przedstawicielami mieszkańców starają się w miarę możliwości organizować życie kulturalne lokalnej społeczności.

IV. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości Sobawiny

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - położenie w bliskim sąsiedztwie miasta Opoczna, - dobra dostępność komunikacyjna, - dobre warunki środowiskowe do rozwoju osadnictwa, - bogate tradycje kulturowe i atrakcyjność lokalnego folkloru, - wysoki odsetek ludzi młodych, stanowiących potencjalne zasoby siły roboczej, - chęć społeczności lokalnej do aktywności i angażowania się w rozwój miejscowości, - duża, jak na wieś, liczba aktywnie działających podmiotów gospodarczych stanowiąca miejsce pracy dla mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> - niedostatecznie rozwinięta infrastruktura drogowa, brak chodników, - słaba jakość bonitacyjna gruntów rolnych i użytków zielonych, - niska i nieopłacalna produkcja rolna, - rozdrobnienie gospodarstw rolnych, - nie wystarczająca promocja walorów turystycznych miejscowości, - brak sieci gazowniczej, - brak jednolitego systemu zaopatrzenia w ciepło, - niedostateczny poziom rozwoju sieci wodno - kanalizacyjnej
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - możliwość pozyskania funduszy unijnych, - rozwój współpracy z sąsiednimi miejscowościami, - wzrost świadomości społecznej i ekonomicznej społeczeństwa, - rozwój techniki, innowacji i nowych technologii przeznaczonych do wykorzystania na wsi, - napływ nowych mieszkańców, - wykorzystanie potencjału dziedzictwa kulturowego i rozwój oferty turystycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - niebezpieczeństwo niepełnego wykorzystania szans, jakie daje możliwość aplikowania o środki Unii Europejskiej, - migracja młodych mieszkańców związana z edukacją i poszukiwaniem pracy, - brak inwestycji ze strony gminy realizowanych na terenie wsi oraz inwestorów zewnętrznych. - spadek atrakcyjności osadniczej

V. Opis planowanych zadań inwestycyjnych.

Plan Odnowy Miejscowości Sobawiny został stworzony w oparciu o konsultacje społeczne, których efektem jest zidentyfikowanie najpilniejszych potrzeb i oczekiwań mieszkańców. Na podstawie uzyskanych informacji oraz analizy słabych i mocnych stron miejscowości określono zadania, jakie w najbliższym czasie są konieczne i przewidziane do realizacji przez lokalne władze samorządowe. Są to głównie inwestycje infrastrukturalne mające na celu odnowę i rozwój miejscowości oraz polepszenie jakości życia zamieszkujących wieś osób.

Poniżej przedstawiono wykaz planowanych zadań do realizacji w najbliższych latach wraz z przewidywanym terminem wykonania, głównym celem oraz planowanym źródłem dofinansowania:

Nazwa zadania	Cel	Przeznaczenie	Harmonogram realizacji	Koszt i źródło finansowania
Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej	Polepszenie jakości życia mieszkańców oraz poprawa jakości środowiska naturalnego	Kanalizacja sanitarna przeznaczona dla społeczności lokalnej	2022-2025	Środki Gminy Opoczno, PROW
Modernizacja oświetlenia	Polepszenie jakości życia mieszkańców oraz poprawa jakości środowiska naturalnego	Oświetlenie przeznaczone dla społeczności lokalnej	2022-2029	Środki Gminy Opoczno
Promocja i wsparcie dla zwiększenia wykorzystania przez gospodarstwa domowe paneli fotowoltaicznych i kolektorów słonecznych	Polepszenie jakości życia mieszkańców oraz poprawa jakości środowiska naturalnego	Panele fotowoltaiczne przeznaczone dla społeczności lokalnej	2022 - 2029	Środki Gminy Opoczno w ramach zadań własnych gminy. Środki zewnętrzne pozyskane z EFRR w ramach RPO WŁ
Wsparcie działalności KGW	Polepszenie jakości życia mieszkańców	Przeznaczone dla społeczności lokalnej	2022 - 2029	Miejski Dom Kultury w Opocznie w ramach zadań własnych

Promocja walorów krajobrazowych i rekreacyjnych sołectwa	Polepszenie jakości życia mieszkańców	Przeznaczone dla społeczności lokalnej	2022 - 2029	Urząd Miejski w Opocznie w ramach zadań własnych
--	---------------------------------------	--	-------------	--

**Zgodność założeń Planu Odnowy Miejscowości Sobawiny na lata 2022 – 2029
z dokumentami planistycznymi i strategicznymi.**

1. Niniejszy Plan jest zgodny ze Zmianą Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Opoczno przyjętą Uchwałą Nr XIII/114/2015 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 5 października 2015 r.
2. Niniejszy Plan jest zgodny z Planem Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Opoczno na lata 2021 - 2027 przyjętym Uchwałą Nr XXXIII/358/2021 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 28 maja 2021 r.
3. Niniejszy Plan jest zgodny ze Strategią Rozwoju Powiatu Opoczyńskiego 2030.
4. Niniejszy Plan jest zgodny ze Strategią Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030.